

GRÖNVALL & PARTNERS

ADVOKATBYRÅ KB

Advokat Anders Persson
Advokat Jac Nepérus
Advokat Dan Nordenberg
Advokat Ebba Bonair
Advokat Andreas Stenkar Karlgren
Advokat Angelica Petersson
Jur.kand. Dennis Ivarsson
Jur.kand. Martin Johansson

Domkapitlet
Box 11937
404 39 GÖTEBORG

Till Svenska kyrkans överklagandenämnd

24 september 2014

Ärendebeteckning 42/14/76

Överklagande

KLAGANDE

Komminister Olof Fogelqvist
19540723-5513
Lyckekullavägen 26
429 44 Särö

Ombud:

Advokaten Andreas Stenkar Karlgren
Grönvall & Partners Advokatbyrå KB
Box 123
261 22 Landskrona

SAKEN

Obehörighet att utöva kyrkans vigningstjänst 31 kap 12 § Kyrkoordningen

Som ombud för Olof Fogelqvist inkommer undertecknad med följande överklagande

YRKANDEN

Olof Fogelqvist yrkar, *i första hand*, att Överklagandenämnden undanröjer Domkapitlets beslut och återförvisar ärendet till Domkapitlet i Göteborgs stift för erforderlig handläggning.

Olof Fogelqvist yrkar, *i andra hand*, att Överklagandenämnden undanröjer Domkapitlets beslut och lämnar ärendet utan åtgärd.

Olof Fogelqvist yrkar, *i tredje hand*, att Överklagandenämnden med ändring av Domkapitlets beslut bestämmer en mildare påföljd.

Olof Fogelqvist yrkar att Överklagandenämnden förordnar att beslutet att förklara honom obehörig att utöva Svenska kyrkans vinningstjänst inte ska gälla intill målet har avgjorts slutligt eller Överklagandenämnden desförinnan beslutar annat (inhibition).

GRUND FÖR TALAN

Olof Fogelqvist anger grunden för sin talan i enlighet med följande.

Återförvisning

Genom domkapitlets handläggning av ärendet har i vart fall tre rättegångsfel skett vilka inte kan läkas i Överklagandenämnden (grova rättegångsfel).

Jäv

Domkapitlet har i sin handläggning förelagt Olof Fogelqvist att svara på frågan om hur han ser på Per Eckerdals frälsning med hänsyn till dennes uppfattning i ämbetsfrågan. Att denna fråga har blivit aktuell innebär att Olof Fogelqvists syn på Per Eckerdals frälsning är föremål för utredning och ytterst sett också påföljd. Det föreligger därmed ett sådant jävsförhållande som förhindrar Per Eckerdals delaktighet i avgörandet.

Per Eckerdals handläggning av ärendet utgör därmed ett grovt rättegångsfel.

Kommunikationsprincipen och officialprincipen

I Domkapitlets avgörande hänför man sig till en digitaliserad avspelning av den predikan som kommit under Domkapitlets granskning. Denna digitaliserade avspelning har inte diarieförts eller kommunicerats med Olof Fogelqvist. Det citat från denna predikan som tagits in i tillsynsärendet läker inte felet av följande anledningar. Citatet är ett ytterst begränsat urval av predikan. Predikan måste förstås i sitt sammanhang och i sin helhet. Citatet har redigerat så att dess sammanhang förlorats. Eftersom den inspelade predikan är så avgörande i målet borde Olof Fogelqvist fått del av denna och den borde i sin helhet ha tagits in i tillsynsärendet.

Domkapitlet har i sitt beslut gjort påståenden om sakförhållanden vid sidan av en rättslig analys av händelserna. Bland annat har man gjort gällande att hans förståelse av I Kor 14 skulle sakna förankring i den världsvida kyrkan. Detta sakförhållande har inte Olof Fogelqvist tillåtit yttra sig över. På samma sätt har man i sitt beslut argumenterat med utgångspunkt från sakförhållanden i Svenska kyrkans lära. Dessa sakförhållanden har inte anförts eller kommunicerats med Olof Fogelqvist. Inte heller är de s.k. inte notoriska omständigheter vilka rätten och parterna kan antas ha kännedom om ipso facto.

Detta innebär att Domkapitlet dömt över annat och mer än vad som i behörig ordning åberopats (*kommunikationsprincipen*) samt att Domkapitlet inte har fullgjort sin utredningsskyldighet (*officialprincipen*). Med hänsyn till instansordningsprincipen kan dessa rättegångsfel inte läkas i Överklagandenämnden.

Brott mot 31 kap 12 § Kyrkoordningen

Olof Fogelqvist vidhåller den uppfattning som han angivit inför Domkapitlet med följande förtydliganden.

Predikstolsfriheten innebär att en prästs predikan inte kan angripas om prästen efter bästa förstånd och samvete, rent och klart förkunnar Guds ord. Detta är den norm efter vilken Olof Fogelqvists predikan ska prövas. Olof Fogelqvist har utlagt I Kor 14:33-38 efter sitt bästa förstånd och samvete. Bibeltexten lyder enligt följande. *”Liksom överallt i de heligas församlingar skall kvinnorna tåga vid sammankomsterna: de har inte lov att tala utan skall underordna sig, som också lagen säger. Om de vill ha reda på något skall de fråga sina män när de har kommit hem, för det passar sig inte för en kvinna att tala vid sammankomsten. Är det kanske från er som Guds ord har utgått, och är det bara till er som det har kommit? Om någon tror sig vara profet eller ha andegåvor skall han veta att vad jag skriver till er är Herrens bud. Den som inte erkänner detta blir själv inte erkänd.”*

I den förklarande noten till v 38 i Bibel 2000 (den sista meningen) står det: *”blir själv inte erkänd’ Dvs. Gud skall inte kännas vid honom på den sista dagen; jfr Matt 7:23. ’Då skall jag säga dem som det är: ’Jag känner er inte. Försvinn härifrån, ni onskans hantlangare!’”*

I sin predikan har Olof Fogelqvist inte påstått att rätt ämbetsologi är nödvändig för frälsningen. Om man tolkar det så är det antingen ett misstag från Olof Fogelqvists sida eller så beror det på att läsaren har en bristande förståelse av den klassiska uppfattningen i ämbetsfrågan. I den mån det beror på hans oklarhet beklagar Olof Fogelqvist detta och ber om ursäkt och ber om ursäkt.

Man kan däremot klandra en lära som avviker från Guds ord och den evangelisk-lutherska bekännelsen. Olof Fogelqvists lära om ämbetet och frälsningen avviker inte från Guds ord och den evangelisk-lutherska teologin. Som Domkapitlet har konstaterat har han rätt att behålla sin övertygelse i ämbetsfrågan. Olof Fogelqvist lär inte att rätt uppfattning i ämbetsfrågan är nödvändig för frälsningen.

Påföljden

Skulle man finna att Olof Fogelqvist brutit mot sina vigningslöften bör Överklagandenämnden besluta om en annan påföljd än obehörighet att utöva kyrkans vigningstjänst. Trots 36,5 år i ämbetet är detta första gången som Olof Fogelqvist anklagats för förseelser mot Kyrkoordningen. Påföljden står utan rimlig proportion till gärningen som påstås. Påföljdsbestämningen saknar grund i praxis. Påföljden bör därför i vart fall kunna stanna vid att Olof Fogelqvist tilldelas en varning i kombination med prøvotid.

Inhibition

Mot bakgrund av det anförda finns det sannolika skäl för att Domkapitlets beslut ska upphävas eller ändras. Med hänsyn till att frågan gäller ett omfattande ingripande i Olof Fogelqvists tjänsteutövning och berövar honom möjligheten att försörja sig bör verkställigheten av beslutet stoppas intill Överklagandenämnden slutligen tagit ställning till frågan. Det finns därför skäl att besluta om inhibition.

UTVECKLING AV TALAN

Olof Fogelqvist vidhåller vad som hittills har anförts inför Domkapitlet och utvecklar sin talan i enlighet med följande.

Återförvisning

Jäv

Det kan inledningsvis konstateras att Per Eckerdal på eget bevåg tagit upp ärendet till prövning, utrett ärendet och beslutat i frågan. Domkapitlet bortser från de uppgifter Olof Fogelqvist lämnat och finner att han menar att en rätt lära om prästämbetet skulle vara frälsningsavgörande. Domkapitlets beslut innebär alltså att Olof Fogelqvist bl.a. döms för att han menar att Per Eckerdal skulle gå miste om frälsningen p.g.a. sin uppfattning i ämbetsfrågan. Om detta (Per Eckerdals frälsning) har Olof Fogelqvist förelagts att yttra sig särskilt. Per Eckerdal har därmed ett sådant personligt intresse i saken att hans opartiskhet kan ifrågasättas. Redan de tre inledande frågorna i den skrift som inleder förfarandet från Domkapitlets sida ger anledning att betvivla att Domkapitlets opartiskhet.

Utredningen i ärendet

Det ska noteras att Olof Fogelqvist särskilt begärt att utfå samtliga handlingar i ärendet. Skillnaden mellan den digitaliserade kopian och det manus som Olof Fogelqvist haft har heller inte aktualiserats i kommunikationen med Olof Fogelqvist. Domkapitlets beslut innebär att man de facto bortser från det manus som Olof Fogelqvist ingivit och istället lutat sig mot ett material som Olof Fogelqvist inte haft att tillgå. Detta material har redigerats vilket framgår av att man särskiljer de två bärande meningarna i anklagelseakten med tre punkter (...). Förfarandet innebär att Olof Fogelqvist inte kunnat föra sin talan på sådant sätt som kan förväntas i en rättvis rättegång.

Hade frågan om den världsvida kyrkans och exegetikens ståndpunkt i den aktuella lärofrågan varit aktuell hade Olof Fogelqvist åberopat ytterligare bevisning till styrkande av sin tolkning av Paulus ord i I Kor 14. När det gäller Svenska kyrkans lära på den aktuella punkten är detta sakfrågor och inte rättsfrågor vilka måste få bemötas innan ärendet avgörs i sak.

Brott mot 3I kap 12 § kyrkoordningen

Domkapitlet har mot Olof Fogelqvists nekande beslutat att förklara honom obehörig att utöva Svenska kyrkans vigningstjänst eftersom han brutit mot sina vigningslöften genom att han förkunnat att en viss ämbetsteologi är frälsningsavgörande. Det ankommer på Domkapitlet att utreda och styrka vad som läggs Olof Fogelqvist till last. Vad som ska bevisas är följande. - Att Olof Fogelqvist lär att rätt ämbetsteologi är frälsningsavgörande. - Att Olof Fogelqvist framfört detta i predikan i Gällinge. - Att detta varit ett angrepp på Olof Fogelqvists kommande kvinnliga kollegor.

Olof Fogelqvist har bestritt att han lärt så och beklagat om någon missuppfattat honom på detta sätt. Han har utlagt I Kor 14 med hjälp av den förklarande texten i fotnoten i Bibel 2000.

Ämbetsfrågan

Olof Fogelqvist vidhåller det som tidigare har anförts från hans sida angående ämbetsfrågan. Domkapitlets avgörande är ytterst motsägelsefullt. Å ena sidan ger man tillåtelse för den klassiska uppfattning i ämbetsfrågan samtidigt som man dömer ut Olof Fogelqvists uppfattning.

Detta bygger på ett grundläggande missförstånd av den klassiska uppfattningen i ämbetsfrågan. Som Domkapitlets beslut får förstås menar man att Olof Fogelqvist lär annorlunda än den del av Svenska kyrkan som håller fast vid den klassiska ämbetssynen. Detta är inte korrekt.

Enligt den klassiska övertygelsen är läran i ämbetsfrågan ett särskilt bud. Det är ingen ordningsfråga hur ämbetet är utformat. De anförda citaten från Augsburgska bekännelsen artikel VII är därför över huvud taget inte tillämpliga eftersom det inte rör sig om en ordning bland andra ordningar. Inte heller handlar det om att kvinnliga präster skulle vara eller jämnställas med ogudaktiga präster som Domkapitlet genom ett *é contrario*-läsning av Augsburgska bekännelse artikel VIII försöker göra gällande.

Den del av Svenska kyrkan som håller sig till den klassiska ämbetsteologin menar att man med så tydlig biblisk lära inte kan ändra sig i frågan. Detta är själva innebörden av att man för sitt samvetes skull inte kan samarbeta med kvinnliga präster. Man kan inte gå emot sitt samvetes övertygelse om att detta är ett Herrens bud utan att förlora sin frälsning. *Detta handlar alltså om den egna frälsning.* För denna grupp är det en frälsningsfråga inte för de kvinnliga prästerna men för dem själva. Detta är inte och har aldrig varit en dom över dem som menar att bibeln ska tolkas på ett annat sätt.

Predikans innehåll

Predikan hölls med utgångspunkt från Guds ord och Olof Fogelqvist ger uttryck för den klassiska uppfattningen i ämbetsfrågan och denna läsning av I Kor 14. Det saknas anledning att tro att Olof Fogelqvist förkunnat mot sitt förnuft eller samvete. Mot bakgrund av detta kan man inte klandra Olof Fogelqvist när han håller sig till av Kyrkomötet fastslagen bibelöversättning och däri antagen notapparat.

Predikan har hållits i en församling som Olof Fogelqvist känner mycket väl. Församlingen där predikan hållits står i en obruten gammalkyrklig tradition. Predikan uppmanar till att hålla ut i den uppfattning om ämbetet som av hävd funnits i församlingen och som delas av mängden. Man ska hålla fast vid Herrens bud som ett sätt att bli kvar i Guds kärlek. Han talar om det som en frälsningsfråga för dem som har den klassiska uppfattningen. I den avslutande delen av predikan framhåller han särskilt att vi trots våra brister i att följa Herrens bud faktiskt får be om förlåtelse för våra synder och att vi då får bli kvar hos Jesus. Han vänder sig inte med en dom över dem som har en annorlunda uppfattning. Inte på någon punkt framgår det att han påstår att de som tror annorlunda skulle förlora frälsningen. Denna tystnad på den avgörande anklagelsepunkten tolkar Domkapitlet till det allra sämsta.

Olof Fogelqvist har förklarat att en anledning till missförståndet kan vara att predikan lyfts ut sin kontext. Han har emellertid känt till kontexten och de som lyssnat på honom och har därmed kunnat förvissa sig om att han inte har blivit missförstådd. Predikan är en helhet och kan inte bedömas i enskilda brottstycken som Domkapitlet gjort. Det vore att förvanska predikan. Den mening som Domkapitlet fäst särskild avsikt vid är att Svenska kyrkan genom reformen lämnat "det här". Denna passage återfinns inte i det skriftliga konceptet. Det är talspråk med det utrymme för missförstånd och otydligheter som sådant för med sig. Vad Olof Fogelqvist vill ha sagt är att Svenska kyrkan har lämnat Herrens bud i I Kor 14. Meningen är tagen ur sitt sammanhang och verkar ha lagts till ett föregående stycke utan avseende på predikans inre struktur. Domkapitlet läser här in att Svenska kyrkan skulle lämnat Jesus och hans kärlek. I själva verket avser Olof Fogelqvist inte att kyrkan har förlorat evangeliet eller att enskilda företrädare förlorat frälsningen utan att man lämnat Herrens bud i I Kor 14 utan avseende. Detta torde vara helt oproblematiskt eftersom Svenska kyrkan inte uppfattar detta bud som förpliktande för samfundet. Inte heller betyder detta att de som inte uppfattar bibelordet som förpliktande för samvetet skulle förlora frälsningen.

Även med Domkapitlets läsning av predikans teologi kvarstår att Olof Fogelqvist inte lär att en rätt uppfattning i ämbetsfrågan är nödvändig för frälsningen. Om Olof Fogelqvist av misstag varit så otydlig i sin förkunnelse att man uppfattat honom fel är det inte så grovt klandervärt att det föranleder obehörighet att utöva kyrkans vigningstjänst.

Han har vidare förklarat att detta inte varit ett inlägg mot sina kommande kvinnliga kollegor. Även här kan man inte döma Olof Fogelqvist mot hans nekande utan stöd i någon bevisning. Man har tolkat Olof Fogelqvist på ett sätt som han själv bestrider och till det allra sämsta istället för att som brukligt är välja den förståelse som talar till den anklagades fördel enligt principen *in dubio pro reo*.

MÅLETS HANDLÄGGNING

Olof Fogelqvist hemställer att Överklagandenämnden skyndsamt prövar hans yrkande om inhibition och återförvisning.

Skulle Överklagandenämnden finna att ärendet inte ska återförvisas till Domkapitlet hemställer Olof Fogelqvist att Överklagandenämnden ska inhämta den digitaliserade avspelning av predikan som Domkapitlet lagt till grund för sitt beslut samt att Olof Fogelqvist ska tillåtas yttra sig över denna.

Olof Fogelqvist begär även att få slutföra sin talan med ingivande av sakkunnigutlåtanden gällande såväl Svenska kyrkans ämbetsteologi som en exegetisk genomgång av I Kor 14.

Landskrona som ovan

Andreas Stenkar Karlgren